

Interreg

Съфинансирано от
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Румъния – България

Проект „Инициатива за трансгранично обучение и ангажираност на религиозни общности“ е съфинансиран от Европейския съюз от Европейския фонд за регионално развитие, чрез програмата INTERREG VI-A Румъния-България

Урок 2: Приоритети на ЕС и тяхното отражение върху възможностите за финансиране

Приоритетите на Европейския съюз са стратегическите направления, които определят какво се финансира, кой може да кандидатства и как се оценяват проектите предложения. Познаването им е задължително условие за успешно участие в европейските програми.

За какво е този урок?

Финансирането от ЕС не се предоставя за всяка идея — само за тези, които демонстрират ясно съответствие с приоритетите на Съюза. В този урок разглеждаме:

01

Същност на приоритетите

Какво представляват и как се формират

03

Отражение върху финансирането

Как приоритетите определят допустимостта и оценката

02

Основни приоритети

Шестте ключови тематични направления на ЕС

04

Практически примери

Реални ситуации и подходящи програми

РАЗДЕЛ I

Същност на приоритетите на ЕС

Приоритетите конкретизират политиките на ЕС в области с висока обществена значимост. Те се формират на базата на социално-икономическите, технологичните и екологичните предизвикателства пред Съюза и неговите държави членки.

Три ключови функции на приоритетите

Приоритетите на ЕС изпълняват конкретни функции в системата на европейското финансиране и определят рамката, в която се разработват всички програми и покани.

Определят какво се финансира

Само дейности, допринасящи за конкретен приоритет, са допустими за финансиране.

Насочват програмите

Служат като основа при разработването на програми, покани и условия за кандидатстване.

Основа за допустимост

Съответствието с приоритет е ключов критерий при оценката на всяко проектно предложение.

Основни приоритети на Европейския съюз

В настоящия програмен период приоритетите на ЕС обхващат шест ключови тематични направления, всяко от които насочва значителен ресурс към решаване на конкретни обществени предизвикателства.

ПРИОРИТЕТ 1

Зелен преход и устойчиво развитие

Насочен към опазване на околната среда, енергийна ефективност и устойчиво използване на природните ресурси. Европейската зелена сделка поставя амбициозни цели за климатична неутралност и преминаване към кръгова икономика. Проекти в тази област включват енергийно обновяване на сгради, развитие на възобновяема енергия и екологосъобразни практики в общностите.

ПРИОРИТЕТ 2

Цифрова трансформация

Фокусиран върху дигитализацията на услугите, развитието на технологичната инфраструктура и изграждането на цифрови умения у гражданите и организациите. ЕС инвестира значителни средства за намаляване на цифровото неравенство и подготовка на работната сила за икономиката на бъдещето. Приоритетът обхваща е-управление, изкуствен интелект и киберсигурност.

ПРИОРИТЕТИ 3 И 4

Социално включване, образование и мобилност

Социално включване и равни възможности

Подкрепа за уязвими групи — хора в риск от бедност, хора с увреждания, малцинства. Насочен към намаляване на неравенствата и осигуряване на равен достъп до социални услуги.

Образование, обучение и мобилност

Развитие на умения и компетентности чрез учене през целия живот. Специален акцент върху участието на младите хора, международната мобилност и включването им в обществения живот.

ПРИОРИТЕТИ 5 И 6

Иновации, конкурентоспособност и сътрудничество

Иновации и конкурентоспособност

Подкрепа за развитие на икономиката, предприемачеството и новите технологии. Насочен към укрепване на изследователския и иновационен капацитет на организациите и региони.

Териториално и трансгранично сътрудничество

Насърчаване на партньорства и съвместни инициативи между държави и региони. Програми като Interreg подкрепят обмена на добри практики и съвместното решаване на общи проблеми.

Отражение на приоритетите върху финансирането

Приоритетите на ЕС не са просто стратегически декларации — те имат пряко и конкретно отражение върху всеки етап от процеса на финансиране, от допустимостта до оценката на проектите.

1. Определяне на допустимите дейности

Само дейности, които пряко допринасят за постигането на съответен приоритет, могат да бъдат финансирани. Дейности извън приоритетната рамка се считат за недопустими, независимо от тяхната обществена стойност.

2. Определяне на допустимите кандидати

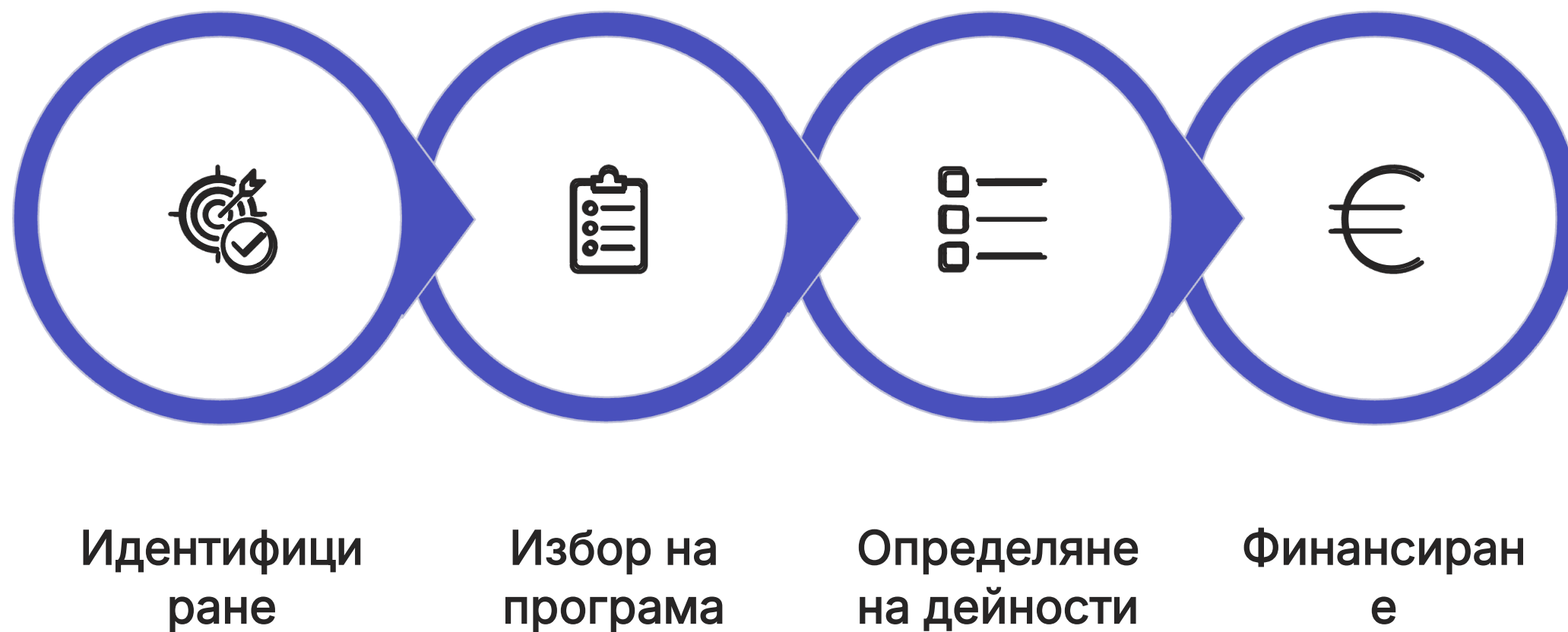
В зависимост от приоритета се определят типовете организации, които могат да участват — НПО, публични институции, образователни организации, местни власти и др.

3. Формулиране на критерии за оценка

Оценката на проектните предложения се извършва на базата на тяхното съответствие с приоритетите и очаквания принос към целите на програмата. Липсата на ясна връзка води до загуба на точки или отхвърляне.

Ключова логика: от приоритет към проект

Разбирането на тази последователност е фундаментално за успешното кандидатстване. Всяка проектна идея трябва да може да отговори на въпроса: „Към кой приоритет на ЕС допринася?“

Когато организацията познава приоритетите, тя може да избере правилната програма, да формулира идеята си ясно и да повиши значително шанса си за успех.

Примери за приложение на приоритетите

Следващите примери илюстрират как различни тематични направления кореспондират с конкретни европейски програми и видове дейности. Те показват практическата логика на съответствието между идея и финансиращ инструмент.

Социално включване

Програми: ESF+, ESC, Interreg
Примери: социални услуги, помощ за уязвими групи, достъп до здравеопазване

Образование и младеж

Програма: Erasmus+
Примери: обучения, младежки обмени, развитие на умения

Доброволчество

Програма: Европейски корпус за солидарност
Примери: доброволчески групи, обществена ангажираност

Трансгранично сътрудничество

Програма: Interreg
Примери: партньорства между държави, обмен на практики

Устойчиво развитие

Програми: национални и ЕС фондове
Примери: енергийна ефективност, местни зелени инициативи

Практически пример 1: Социално включване

Ситуацията

Организация разработва проект за предоставяне на помощ на възрастни хора в малко населено място — доставка на храна, придружаване и социална подкрепа.

Подходящи програми

- Европейски социален фонд+ (ESF+)
- Европейски корпус за солидарност (ESC)

Защо отговаря?

Проектът пряко допринася за **социалното включване** и подкрепата на уязвими групи — един от основните приоритети на ЕС в социалната сфера. Дейностите са допустими и отговарят на целите на посочените програми.

Практически пример 2: Образование и младежки дейности

Ситуацията

Енория организира младежки лагер с обучения по социални умения, лидерство и доброволчество. Участват млади хора на възраст 15–25 години от различни общности.

Подходяща програма

- Erasmus+ (Ключова дейност 1 или 3)

Защо отговаря?

Фокусът е върху обучение, развитие на умения и участие на млади хора — три от ключовите елементи на приоритета за образование и мобилност. Erasmus+ е водещата програма в тази област.

Практически примери 3, 4 и 5

Доброволчество

Църковна организация създава доброволческа група за подпомагане на хора в нужда.

Програма: Европейски корпус за солидарност

Деятелностите са насочени към доброволчество и обществена ангажираност.

Трансгранично сътрудничество

Организация от България работи с партньор от Румъния за обмен на социални практики.

Програма: Interreg

Проектът включва партньорство между държави и съвместни дейности.

Устойчиво развитие

Местна организация разработва проект за енергийна ефективност на обществена сграда.

Програми: Национални програми и ЕС фондове

Проектът е свързан със зеления преход и устойчивото развитие.

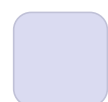

РАЗДЕЛ V

Връзка с избора на проекти

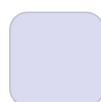
Приоритетите не само определят какво се финансира, но и как се преценява съответствието на всяко проектно предложение. Оценителите търсят ясна и аргументирана връзка между идеята и приоритета на програмата.

Защо познаването на приоритетите е от ключово значение?

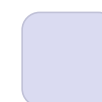
По-лесен избор на програма

Когато знаете към кой приоритет се отнася вашата идея, бързо стеснявате кръга от подходящи програми и спестявате ценно време.

По-ясно формулиране на идеята

Приоритетът служи като рамка — той ви помага да опишете проекта с правилния език и да акцентирате върху очакваните резултати.

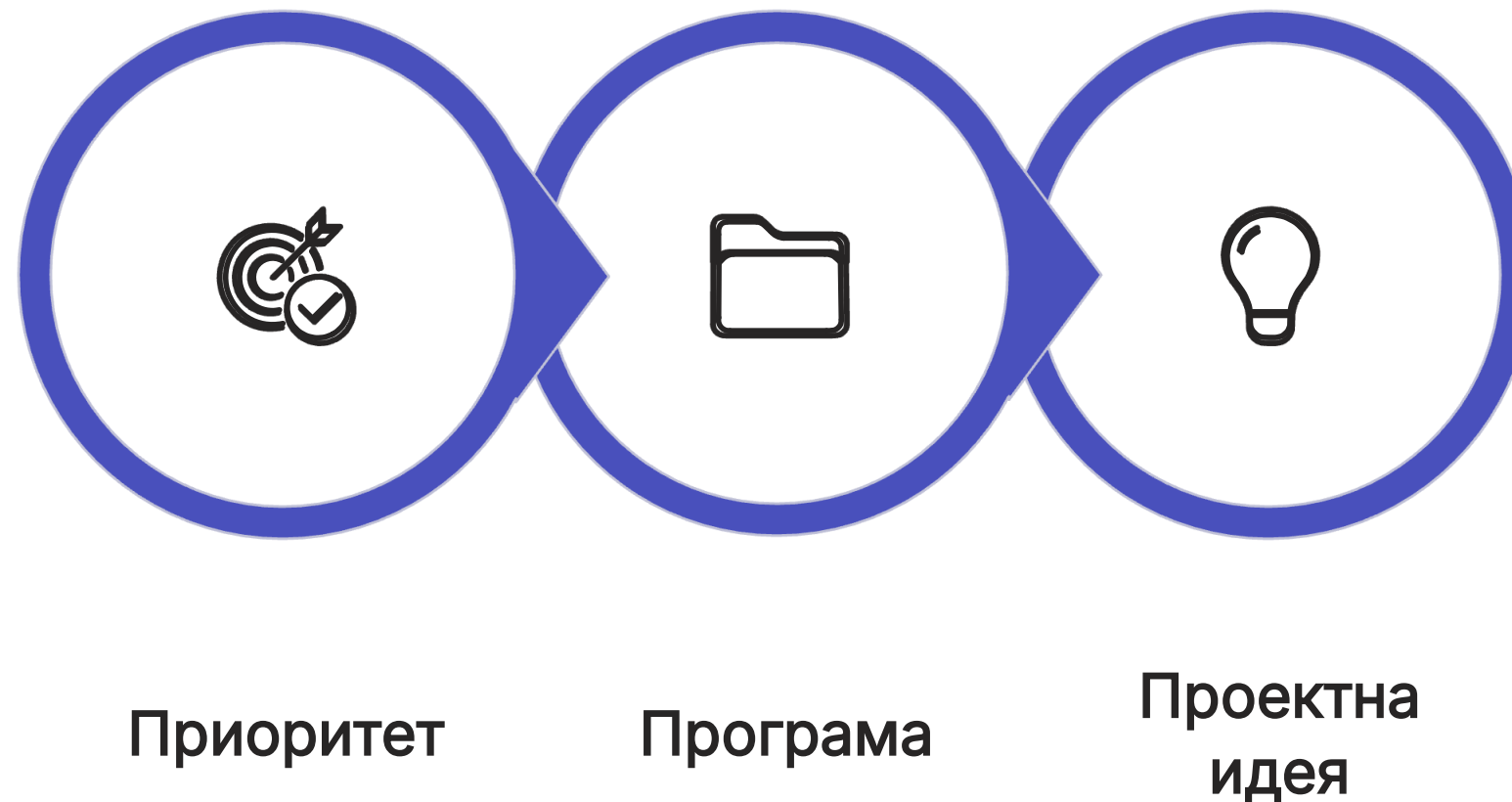
Повишена вероятност за успех

Проектите с ясно изразено съответствие с приоритетите получават по-висока оценка и имат значително по-голям шанс да бъдат финансирани.

Ако няма ясна връзка между проектната идея и приоритета на програмата, проектът губи точки или се отхвърля изцяло.

Практическа препоръка: Стартирайте от приоритета

При идентифициране на възможности за финансиране винаги изхождайте от приоритета, а не от конкретна програма. Приоритетът определя рамката на допустимите дейности и целите на финансирането — той е вашата отправна точка.

Обобщение: Приоритети на ЕС и финансиране

Приоритетите на ЕС са основата на цялата система за европейско финансиране. Разбирането им е задължително условие за правилен избор на програма, разработване на идея и успешно кандидатстване.

Определят посоката

Приоритетите насочват финансирането към области с висока обществена значимост

Определят допустимостта

Само дейности в съответствие с приоритет са допустими за финансиране

Водят избора на програма

Всяка програма е обвързана с конкретни приоритети на ЕС

Увеличават успеха

Ясното съответствие с приоритет повишава оценката и шанса за финансиране

Ключови изводи

→ **Приоритетите определят какво се финансира**

Всяка допустима дейност трябва да допринася за постигането на конкретен приоритет на ЕС.

→ **Без съответствие — проектът се отхвърля**

Липсата на ясна връзка с приоритет е сред най-честите причини за неуспех при кандидатстване.

→ **Всяка идея трябва да е обвързана с приоритет**

Преди да изберете програма, идентифицирайте към кой приоритет се отнася вашата организационна идея.

→ **Изборът на програма зависи от приоритета**

Правилно идентифицираният приоритет води директно към подходящата програма и повишава вероятността за успех.

Проект „Инициатива за трансгранично обучение и ангажираност на религиозни общности“

Фондация „Феникс – 21 век“

Дата на публикуване: 24.02.2026

„Съдържанието на този материал не представя непременно официалната позиция на Европейския съюз“